

วิทยานิพนธ์เรื่อง	สิทธิของบุตรบุญธรรม
คำสำคัญ	สิทธิ/บุตรบุญธรรม
นักศึกษา	สิริคุณ พรรณนิตานนท์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.รศกฐา เอกบุตร
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2558

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “สิทธิของบุตรบุญธรรม” โดยมุ่งศึกษาถึงสิทธิที่ควรได้รับในทางกฎหมายเพื่อให้มีความทัดเทียมกับบุตรชอบด้วยกฎหมาย โดยศึกษาเปรียบเทียบสิทธิของบุตรบุญธรรมตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสมาพันธรัฐสวิส เป็นต้น การรับบุตรบุญธรรมของประเทศไทยได้ปรากฏหลักฐานอยู่ในสมัยอยุธยา กฎหมายลักษณะฟัวเมีย พ.ศ. 1904 สมัยรัตนโกสินทร์ กฎหมายตราสามดวง พ.ศ. 2347 ต่อมาเมื่อได้มีการบัญญัติประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2533 พระราชบัญญัติการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม พ.ศ. 2522 ขึ้นมาใช้บังคับแล้ว การรับบุตรบุญธรรมจึงได้รับการแก้ไขให้เป็นสากลโดยมีการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการรับบุตรบุญธรรม คุณสมบัติ เงื่อนไขในการให้ความยินยอมของผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรม รวมถึงการรับบุตรบุญธรรมจะต้องมีการจดทะเบียนตามกฎหมายให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการค้นคว้าและวิเคราะห์เปรียบเทียบทำให้ทราบว่าถึงแม้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1598/28 วรรค 1 แต่ในทางปฏิบัติแล้ว จะพบว่ากฎหมายหลายฉบับที่บังคับใช้ในปัจจุบันยังบัญญัติให้สิทธิบุตรบุญธรรมไม่เทียบเท่ากับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้บัญญัติกฎหมายไว้ เช่น พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 และพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 ที่กำหนดค่านิยามของบุตรชอบด้วยกฎหมายแตกต่างไปจากคำว่า “บุตรชอบด้วยกฎหมาย” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันอาจส่งผลให้เกิดความแตกต่างและถกเถียงในการคุ้มครองสิทธิของบุตรบุญธรรม นอกจากนี้จากการศึกษาค้นคว้าสิทธิของบุตรบุญธรรมในต่างประเทศ ยังพบว่าสิทธิของบุตรบุญธรรมตามกฎหมายไทยยังด้อยกว่าสิทธิของบุตรบุญธรรมตามกฎหมายต่างประเทศ บุตรบุญธรรมตามกฎหมายไทยยังไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิในทางกฎหมายเช่นเดียวกับบุตรบุญธรรมตามกฎหมายต่างประเทศ เช่น สิทธิของบุตรบุญธรรม

ในการรับมรดกแทนที่ผู้รับบุตรบุญธรรม สิทธิของบุตรบุญธรรมซึ่งเป็นบุคคลต่างด้าวให้ได้รับ สัญชาติตามผู้รับบุตรบุญธรรม สิทธิของบุตรบุญธรรมที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบสองปีบริบูรณ์ต้องให้ ความยินยอมในการรับบุตรบุญธรรมด้วย สิทธิของบุตรบุญธรรมที่จะได้รับการเปิดเผยข้อความจริง จากผู้รับบุตรบุญธรรม สิทธิในการร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีการแต่งตั้งตัวแทนพิเศษ ผู้เขียนมีความเห็นว่ การให้สิทธิทางกฎหมายแก่บุตรบุญธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายให้คุ้มครองสิทธิของบุตรบุญธรรมตามกฎหมายไทยให้ครบถ้วนบริบูรณ์ทัดเทียม สิทธิบุตรบุญธรรมตามกฎหมายต่างประเทศ

THESIS TITLE	RIGHTS OF ADOPTED CHILD
KEYWORDS	RIGHTS/ADOPTED CHILD
STUDENT	SIRAKHUN PANNITANON
THESIS ADVISOR	ASSOCIATE PROFESSOR DR. RASADA AEKAPUTRA
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS BUSINESS LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2015

ABSTRACT

This paper aims to study “the rights of adopted child” which focuses on the legal right that gives him/her equal status with legitimate child. The rights of adopted child in many countries are taken into account, such as United Kingdom, United States of America, Germany, France, and Switzerland. Historically, Child adoption in Thailand was first found in Ayutthaya reign in The Spouse Act of 1904 and The Three Emblems Law in Rattanakosin reign. Later, The Civil and Commercial Law and the Adoption of Children Act promulgated in 1979. This Act in provides many provisions includes conditions for child adoption and the legal registration of adopted child.

The result of this study indicates that the Civil and Commercial Code, Section 1539/28, Title 1 specify that an adopted child acquires the status of a legitimate child of the adoptor, but none of his rights and duties in the family to which he belongs by birth are prejudiced thereby. Currently, there are many laws limit the right of adopted child which give unequal status with legitimate child. The examples of these laws are the Social Security Act of 1990 and the Royal Decree on Welfare Payment for Medical Expense of 1990 which states the definition of legitimate child differ from the Civil and Commercial Code. It results in the different of exercising the rights protection to adopted child. Moreover, the right of adopted child in Thailand law is poorer than international law, for example, the right of adopted child in the right of representative, the right of alien adopted child to have the adopter’s nationality, the right of adopted child to receive the precise information from adopter, the right of adopted child under 12 year old to agree to the adoption, the right of adopted child to appeal to the court to nominate representative. In this

regards, this paper suggests that it is important to present equal protection for the legal rights to adopted child to the same extend of legitimate child. Therefore, the amendment to the law to the adopted child should be alter in order to reserve it in the same standard as overseas countries.